

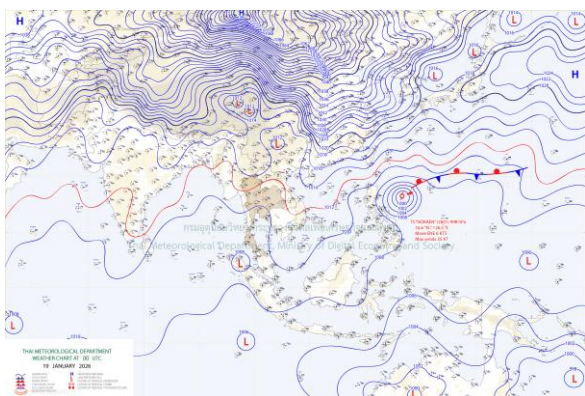

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

วันที่ 19 มกราคม 2569 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 พยากรณ์อากาศประจำวัน 12.00 น.

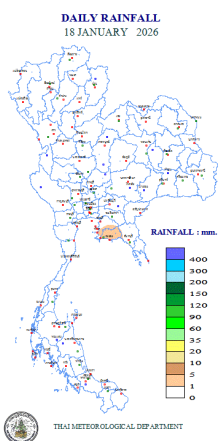
แผนที่อากาศผิวพื้น วันที่ 19 มกราคม 2569 เวลา 07:00 น.

ประเทศไทยตอนบนมีอากาศเย็นกับมีหมอกในตอนเช้าและมีหมอกหนาบางพื้นที่ โดยภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบนยังคงมีอากาศเย็นถึงหนาว เนื่องจากบริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นกำลังอ่อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ในขณะที่ลมฝ่ายตะวันตกจากประเทศเมียนมา เคลื่อนเข้าปกคลุมภาคเหนือตอนบนและลาวตอนบน ส่วนภาคกลางตอนล่าง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือบางแห่ง เนื่องจากมีลมตะวันออกเฉียงใต้พัดนำความชื้นเข้ามาปกคลุม ขอให้ประชาชนดูแลรักษาสุขภาพเนื่องจากสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง และเพิ่มความระมัดระวังในการสัญจรผ่านบริเวณที่มีหมอก รวมทั้งระวังอันตรายจากอัคคีภัยเนื่องจากสภาพอากาศแห้งไว้ด้วย

สำหรับภาคใต้มีฝนฟ้าคะนองบางแห่ง เนื่องจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือกำลังอ่อนปกคลุมอ่าวไทย และภาคใต้ โดยคลื่นลมบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามันมีคลื่นสูงประมาณ 1 เมตร ขอให้ชาวเรือเพิ่มความระมัดระวังในการเดินเรือไว้ด้วย

ฝุ่นละอองในระยะนี้ ประเทศไทยตอนบนมีการสะสมของฝุ่นละออง/หมอกควันอยู่ในเกณฑ์ปานกลางถึงค่อนข้างมาก เนื่องจากการระบายอากาศอยู่ในเกณฑ์อ่อน

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 18 ม.ค. 69 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 19 ม.ค. 69

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.เมือง	ระยอง	3.3	ฝนตกเล็กน้อย
2	อ.บางละมุง	ชลบุรี	1.6	ฝนตกเล็กน้อย
3	อ.ขลุง	จันทบุรี	1.0	ฝนตกเล็กน้อย
4	อ.กลาง	ภูเก็ต	1.0	ฝนตกเล็กน้อย
5	อ.เมือง	จันทบุรี	0.2	ฝนตกเล็กน้อย

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ม.ค. 69)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 64,620 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 84 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 40,673 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 77) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (58,078 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 76) มากกว่าปี 2568 จำนวน 6,542 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 36.13 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 166.92 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 11,899 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 60,047 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 85 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 36,508 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 77) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (54,260 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 77) มากกว่า ปี 2568 จำนวน 5,786 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 28.81 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 148.04 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 10,893 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	22,418	90	15,674	87	87	1,145	1,058	92	966	92	95	25,970	23,477	90	16,639	87	2,506
ตอน.	12	8,368	6,406	77	4,754	71	230	2,122	1,734	82	1,566	80	242	10,490	8,140	78	6,319	73	2,351
กลาง	3	1,419	1,050	74	990	73	27	419	337	80	311	79	30	1,838	1,386	75	1,301	74	451
ตะวันตก	2	26,605	23,086	87	9,809	74	8	164	138	84	126	83	10	26,769	23,223	87	9,935	74	3,545
ตะวันออก	6	1,515	964	64	870	61	52	1,009	765	76	709	74	58	2,524	1,729	68	1,579	67	795
ใต้	4	8,194	6,123	75	4,413	68	44	721	542	75	487	73	48	8,916	6,665	75	4,899	69	2,251
รวม	35	70,926	60,047	85	36,508	77	448	5,579	4,573	82	4,165	81	483	76,506	64,620	84	40,673	77	11,899

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 22,216 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 89 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 15,520 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 85 ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 17.37 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 83.90 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 2,655 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับ ได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	12,439	92	8,639	89	13.08	12.97	45.00	45.00	1,023
สิริกิตี	8,357	88	5,507	83	4.20	6.58	30.05	30.03	1,153
ภูมิพล+สิริกิตี	20,796	91	14,146	87	17.28	19.55	75.05	75.03	2,176
แควน้อยฯ	757	81	714	80	0.09	0.09	4.32	4.32	182
ป่าสักชลสิทธิ์	664	69	661	69	0.00	0.00	4.53	4.51	296
รวมทั้งหมด	22,216	89	15,520	85	17.37	19.64	83.90	83.86	2,655

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ของความจุอ่างฯ จำนวน 14 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ ภูมิพล (92%) อ่างฯ สิริกิตี (88%) อ่างฯ แม่จัดสมบูรณ์ชล (102%) อ่างฯ แม่กว้งอุดมธรา (93%) อ่างฯ กี่วลม (84%) อ่างฯ กี่วคหมา (104%) อ่างฯ แควน้อยบำรุงแดน (81%) อ่างฯ จุฬารักษ์ (91%) อ่างฯ ลำแซะ (81%) อ่างฯ ทับเสลา (92%) อ่างฯ ศรีนครินทร์ (91%) อ่างฯ บางพระ (82%) อ่างฯ หนองปลาไหล (83%) และอ่างฯ ประแสร์ (87%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 1 อ่างฯ คือ อ่างฯ คลองสีไยต์ (22%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำมูล แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำปิง แม่น้ำน่าน ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 730 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 718 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +18.96 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 6.74 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 230 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 230 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +16.47 ม.รทก. (เมื่อวาน +16.42 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +6.95 ม.รทก. (เมื่อวาน +6.95 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 225 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 221 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 169 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 50 ลบ.ม./วินาที คลองเล็กอื่น ๆ 6 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 11 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 12 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 110 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 128 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 32 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 58 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันตก รวม 215 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 212 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุโมง (ปตร.มะขามเฒ่า-อุโมง) 35 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) 12 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 40 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 70 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 58 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 1,206 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 1,227 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		13 ม.ค. 69	14 ม.ค. 69	15 ม.ค. 69	16 ม.ค. 69	17 ม.ค. 69	18 ม.ค. 69	19 ม.ค. 69		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.16	0.16	0.17	0.17	0.16	0.15	0.15	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มบุรี จ.นนทบุรี	0.17	0.17	0.17	0.17	0.17	0.17	0.17	ปกติ	- เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	0.18	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 18 ม.ค. 69	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	2.81	-9.99
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	5.58	-10.42
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	2.53	-9.67
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	2.32	-9.68
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	2.63	-9.87
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	3.00	-11.50

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

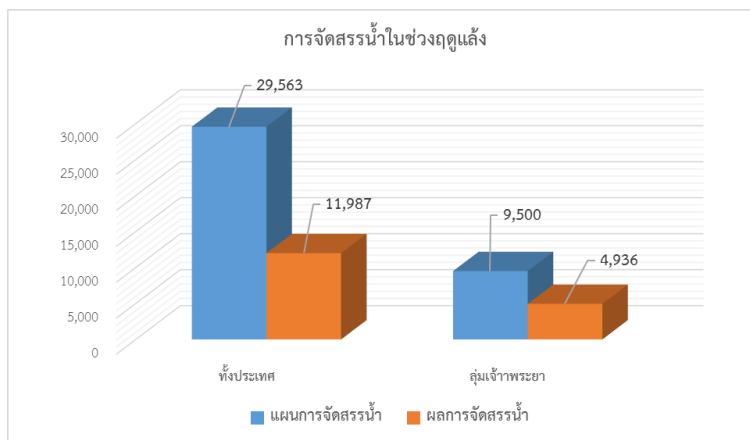
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2568/69

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 (วันที่ 1 พ.ย. 68 ถึง 30 เม.ย. 69) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้งานได้ จำนวน 47,516 ล้าน ลบ.ม. โดยวางแผนจัดสรรน้ำชลประทานตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ เพื่อการอุปโภค - บริโภค 2,748 ล้าน ลบ.ม. การรักษาระบบนิเวศและอื่น ๆ 8,090 ล้าน ลบ.ม. อุตสาหกรรม 478 ล้าน ลบ.ม. และเพื่อการเกษตร 18,247 ล้าน ลบ.ม. สำหรับลุ่มน้ำพระยา ปริมาณน้ำใช้การ จำนวน 17,745 ล้าน ลบ.ม. วางแผนจัดสรรน้ำชลประทานแยกเป็น เพื่ออุปโภค - บริโภค 1,150 ล้าน ลบ.ม. การรักษาระบบนิเวศ และอื่น ๆ 1,305 ล้าน ลบ.ม. อุตสาหกรรม 135 ล้าน ลบ.ม. และเพื่อการเกษตร 6,910 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ทั่วประเทศ (อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และแหล่งน้ำอื่น ๆ) ตั้งแต่วันที่ 1 พ.ย. 68 - ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 12,154 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 37 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ ป่าสักฯ) วันนี้ใช้น้ำไป 83.90 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 5,021 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 37 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2568/69 (1 พ.ย.68 - 30 เม.ย.69)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั้งประเทศ	2,748	8,090	18,247	478	29,563	11,987	36
กลุ่มเจ้าพระยา	1,150	1,305	6,910	135	9,500	4,936	37

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69

ทั้งประเทศ จำนวน 15.60 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 12.86 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 2.74 ล้านไร่

กลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 8.59 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 7.80 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.79 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2568/69 (ข้อมูล ณ วันที่ 14 มกราคม 2569)

ทั้งประเทศ จำนวน 902 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 8.01 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 1.01 ล้านไร่

กลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 589 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 5.58 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.31 ล้านไร่

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2568/69			สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2568/69			% ผลปลูก ข้าวรอบ 2 เทียบกับแผน
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม ทั้งหมด	
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	10.05	0.67	10.72	6.21	0.39	6.60	62
	นอกเขตชลประทาน	2.81	2.07	4.88	1.80	0.62	2.42	64
	รวม	12.86	2.74	15.60	8.01	1.01	9.02	62
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	6.27	0.08	6.35	4.48	0.09	4.57	71
	นอกเขตชลประทาน	1.53	0.71	2.24	1.10	0.22	1.32	72
	รวม	7.80	0.79	8.59	5.58	0.31	5.89	72

5. ผลกระทบด้านการเกษตร

5.1 อุตกภัย (ภาคใต้) ช่วงภัย 11 พ.ย. 68 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 242,791 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 207,948 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 67,372 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 11,981 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 128,595 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 19,841 ราย พื้นที่ 65,159 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 45,555 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 2,920 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 16,684 ไร่ วงเงิน 134,362,276 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 3,690 ราย พื้นที่ 9,010 ไร่ วงเงิน 21,010,377 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ม.ค. 69)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 10,241 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 18,679 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 11,000 ไร่ บ่อกุ้ง 7,678 ไร่ กระชัง 142,655 ตรม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 6,285 ราย พื้นที่ 6,679 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 4,000 ไร่ บ่อกุ้ง 2,678 ไร่ กระชัง 142,615 ตรม. วงเงิน 102,792,179 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 637 ราย พื้นที่ 408 ไร่ กระชัง 3,719 ตรม. วงเงิน 3,604,790 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 16 ม.ค. 69)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 213,567 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 13,975,659 ตัว แบ่งเป็น โค 437,706 ตัว กระบือ 8,145 ตัว สุกร 275,715 ตัว แพะ/แกะ 211,061 ตัว และสัตว์ปีก 13,043,032 ตัว แผลงหญ้า 8,176 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 2,165 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 303,976 ตัว แบ่งเป็น โค 2,155 ตัว กระบือ 146 ตัว สุกร 2,018 ตัว แพะ/แกะ 457 ตัว สัตว์ปีก 340,730 ตัว (ข้อมูล ณ วันที่ 15 ม.ค. 69)

5.2 อุทกภัย ช่วงภัย 23 ส.ค. 68 – 11 พ.ย. 68

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 53 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุรธานี อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี ชัยนาท นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี สมุทรสาคร ราชบุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี และจังหวัดนครศรีธรรมราช เกษตรกร 248,044 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 1,695,120 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,365,914 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 314,214 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 14,991 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 166,746 ราย พื้นที่ 1,238,804 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,065,402 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 164,224 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 9,179 ไร่ คิดเป็นเงิน 1,789,945,004 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 14,785 ราย พื้นที่ 83,622 ไร่ วงเงิน 122,797,219 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ม.ค. 69)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 37 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน ลำปาง สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ หนองบัวลำภู อุรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท นครปฐม พระนครศรีอยุธยา สระบุรี สิงห์บุรี สมุทรปราการ สุพรรณบุรี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี และจังหวัดนครศรีธรรมราช เกษตรกร 7,435 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 16,591 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 12,794 ไร่ บ่อกุ้ง 3,796 ไร่ กระชัง 7,022 ตรม. **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 7,453 ราย พื้นที่ 16,591 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 12,794 ไร่ บ่อกุ้ง 3,796 ไร่ กระชัง 7,022 ตรม. วงเงิน 107,266,562 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 2,708 ราย พื้นที่ 3,790 ไร่ กระชัง 3,343 ตรม. วงเงิน 24,061,235 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 16 ม.ค. 69)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 34 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ระยอง สุพรรณบุรี สิงห์บุรี และจังหวัดปราจีนบุรี เกษตรกร 40,580 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 9,123,958 ตัว แบ่งเป็น โค 151,883 ตัว กระบือ 29,093 ตัว สุกร 109,713 ตัว แพะ/แกะ 15,567 ตัว และสัตว์ปีก 8,817,702 ตัว แผลงหญ้า 8,271 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 105 ราย สัตว์ตายและสูญหาย 392,196 ตัว แบ่งเป็น โค 59 ตัว กระบือ 14 ตัว สุกร 157 ตัว แพะ/แกะ 35 ตัว และสัตว์ปีก 391,931 ตัว แผลงหญ้า 2 ไร่ วงเงิน 719,920 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 39 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 2,064 ตัว แผลงหญ้า 2 ไร่ วงเงิน 701,920 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 15 ม.ค. 69)

6. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 24 ธ.ค. 68)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. หนอนห่อใบข้าว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (นครศรีธรรมราช ตรัง ตรัง หนองคาย และยะลา) จำนวน 25 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ กำจัดพืชอาศัย และเมื่อตรวจพบผีเสื้อหนอนห่อใบข้าว และพบใบข้าวถูกทำลายในข้าวอายุ 15-40 วัน ให้ใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม
	2. เพลี้ยกระโดดหลังขาว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (นครศรีธรรมราช) จำนวน 5 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 97 ไร่	- เมื่อตรวจพบเพลี้ยกระโดดหลังขาวมากกว่า 1 ตัว/ต้น ให้ใช้น้ำออกจากแปลงนา
	3. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ขอนแก่น ประจวบคีรีขันธ์ สุรินทร์ อุบลราชธานี และชัยภูมิ) จำนวน 104 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 58 ไร่	- ควบคุมระดับน้ำในนาข้าว แบบเปียกสลับแห้ง เมื่อตรวจพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัย จำนวนมากกว่า 10 ตัว/ต้น ให้ใช้สารกำจัดแมลง
	4. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ปราจีนบุรี) จำนวน 180 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 14 ไร่	- กำจัดวัชพืชในนาข้าว เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัยให้หว่านปุ๋ยยูเรียเพื่อเร่งการเจริญเติบโตของต้นข้าว

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	5. โรคไหม้ข้าว 6. หนอนกอข้าว 7. โรคขอบใบแห้ง 8. โรคใบสีส้ม 9. โรคใบขีดสีน้ำตาล 10. เพลี้ยจักจั่นสีเขียว	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ขอนแก่น สกลนคร และราชบุรี) จำนวน 368 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 285 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (พิษณุโลก ขอนแก่น บุรีรัมย์ สกลนคร กาฬสินธุ์ และยะลา) จำนวน 82 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (บุรีรัมย์) จำนวน 74 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาฬสินธุ์) จำนวน 9 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี และบุรีรัมย์) จำนวน 33 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานี) จำนวน 374 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u>	- ถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวแนะนำให้ใช้ชีวภัณฑ์ ดังนี้ พ่นเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก พ่นเชื้อราไตรโครเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร - เผาตอซังหลังการเก็บเกี่ยว ไช้ น้ำท่วมและไถดินเพื่อทำลาย หนอนและดักแด้ของหนอนกอข้าวที่อยู่ตามตอซัง - ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) หากพบอาการของโรครุนแรงให้พ่น ทุก 7 วัน เมื่อเริ่มพบอาการของโรคบนใบข้าว แนะนำให้ใช้ สารป้องกันกำจัดโรคพืช - กำจัดวัชพืช และพืชอาศัยของเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ นำโรค ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงพาหะ - สามารถลดความรุนแรงของโรค โดยใช้ปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ หากพบโรคระบาดของโรครุนแรงในระยะแตกกอ ให้ฉีดพ่น ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา - ใช้แสงไฟล่อแมลงและทำลายเมื่อมีการระบาดรุนแรง
มะพร้าว	1. ดั้วแรด 2. หนอนหัวดำ 3. แมลงดำหนาม 4. โรสี้ขามะพร้าว	พื้นที่ระบาด 28 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี สมุทรสาคร ชุมพร เพชรบุรี สมุทรสงคราม นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี สตูล กระบี่ ตราด กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา สงขลา ระยอง สมุทรปราการ นครราชสีมา จันทบุรี สระแก้ว พังงา ขอนแก่น นครปฐม ราชบุรี ตรัง ภูเก็ต กาญจนบุรี ร้อยเอ็ด และระนอง) จำนวน 6,202 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 64 ไร่ พื้นที่ระบาด 40 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ชลบุรี สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา สตูล สมุทรสาคร ชุมพร สมุทรสงคราม ตราด ราชบุรี ขอนแก่น ปัตตานี ฉะเชิงเทรา เพชรบูรณ์ นครราชสีมา กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ กระบี่ พังงา จันทบุรี กรุงเทพมหานคร นครพนม อุดรธานี อุบลราชธานี หอนงคาย ชัยนาท สมุทรปราการ ระยอง กาญจนบุรี ภูเก็ต อำนาจเจริญ สุรินทร์ สระแก้ว ร้อยเอ็ด หอนงบัวลำภู สระบุรี สุโขทัย และสกลนคร) จำนวน 30,119 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 305 ไร่ พื้นที่ระบาด 25 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช ชลบุรี สุราษฎร์ธานี ตราด กระบี่ สงขลา สมุทรสงคราม พังงา สตูล ตรัง เพชรบูรณ์ จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง นครพนม ภูเก็ต กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี อุดรธานี และนครราชสีมา) จำนวน 6,145 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 26 ไร่ พื้นที่ระบาด 16 จังหวัด (สุพรรณบุรี สมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สมุทรปราการ จันทบุรี สงขลา กาฬสินธุ์ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ สระแก้ว ชุมพร เพชรบุรี ตราด และชัยนาท) จำนวน 700 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 366 ไร่	- ตัดทำลายและขุดตอมะพร้าวที่โรสี้ขามะพร้าวเข้าทำลาย นำไปเผาทำลายนอกแปลง ให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะ มะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็ก ห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดยเลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน - ปลอ้ยแตนเบียนบราคอน เพื่อควบคุมระยะหนอนของ หนอนหัวดำ หรือปลอ้ยแตนเบียนไข่ไตรโครแกรมมา เพื่อ ควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ ใช้สารเคมีมาเม็กดิน-เบนโซเอท โดยมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ฉีดเข้าลำต้น และมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า 12 เมตร เช่น มะพร้าวน้ำหอม มะพร้าวกะทิ และมะพร้าวที่ทำ น้ำตาลให้ใช้วิธีการพ่นสารทางใบ - ตัดยอดมะพร้าวที่ถูกหนอนและตัวเต็มวัยของแมลงดำหนาม กัดกินไปเผาทำลาย ปลอ้ยแตนเบียนอะซีโคเดส ควบคุม หนอนแมลงดำหนามมะพร้าว หรือแตนเบียนเตตระสติคัส ควบคุมดักแด้แมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรู ธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ - ใช้ตาข่ายดักจับด้วงงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อ โดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดด้วงงวงในระยะหนอน และดักแด้ ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ที่ใช้แล้ว หรือชันผสม กับน้ำมันยาง ทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของด้วงงวงมะพร้าว - ใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ใช้ตาข่ายหรือแหจับปลามาซึ่งวางทิศทางลมดักจับด้วงแรด ในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อรา เมตาไรเซียม อัตรา 800 กรัม/กองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและ มะพร้าวสับ อัตราส่วน 0.5 : 1 เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะ หนอนและดักแด้ หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารเคมี ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้ ไดอะซินอน 60% EC อัตรา 80 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณ คอมะพร้าวตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	5. ดั้วงวง	พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด (ชลบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ตราด กรุงเทพมหานคร สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา สุราษฎร์ธานี สมุทรสาคร นครศรีธรรมราช จันทบุรี นครราชสีมา พังงา เพชรบุรี ราชบุรี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น และร้อยเอ็ด) จำนวน 658 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 11 ไร่	
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชลบุรี กระบี่ ชุมพร พังงา และนครศรีธรรมราช) จำนวน 863 ไร่ การระบาดลดลง 8 ไร่	- พ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ใบและต้องพ่นในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวีที่จะทำลายเชื้อบีที และพ่นติดต่อกัน
	2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชลบุรี สกลนคร และจันทบุรี) จำนวน 622 ไร่ การระบาดลดลง 13 ไร่	- ปลอ่ยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ
	3. ดั้วแรด	พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี ชลบุรี นครศรีธรรมราช สตูล ตรัง กระบี่ ฉะเชิงเทรา สงขลา ระนอง สระบุรี จันทบุรี ระยอง และร้อยเอ็ด) จำนวน 1,136 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 67 ไร่	- ใช้กับดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียมเพื่อกำจัดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอนและดักแด้
	4. ดั้วกุหลาบ	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร ตรัง ตราด สงขลา นครศรีธรรมราช นราธิวาส จันทบุรี สระบุรี และกระบี่) จำนวน 411 ไร่ การระบาดลดลง 30 ไร่	- หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอกปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทรงพุ่ม ทุก 7 - 10 วัน ในตอนเย็นก่อนค่ำ
	5. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (กระบี่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช ตรัง ระยอง สงขลา ประจวบคีรีขันธ์ สตูล พังงา และจันทบุรี) จำนวน 11,684 ไร่ การระบาดลดลง 58 ไร่	- กำจัดวัชพืชหรือพืชอาศัยอื่น ๆ เพื่อลดการสะสมของเชื้อในธรรมชาติ และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาหรือฉีดพ่นบริเวณรอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ
	6. โรคทะลายเน่า	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตราด สระแก้ว สงขลา ชุมพร นราธิวาส ยะลา และระนอง) จำนวน 1,117 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 38 ไร่	- ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน ข้อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบเป็นโรค แยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลายนอกแปลง
	7. โรคใบจุด	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี สงขลา ยะลา นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 103 ไร่ การระบาดคงที่	- ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาพื้นที่ เก็บเศษซากพืช นำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ ปลอ่ยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ
	8. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตรัง สุราษฎร์ธานี พังงา นครศรีธรรมราช กระบี่ ชุมพร และนราธิวาส) จำนวน 4,875 ไร่ การระบาดลดลง 13 ไร่	- ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายนอกแปลง และหากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
ยางพารา	1. โรคครากขาว	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 2,153 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่	- คำนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคู ล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น
	2. โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา	พื้นที่ระบาด 25 จังหวัด (ยะลา สงขลา นราธิวาส ตรัง นครศรีธรรมราช สตูล ปัตตานี พังงา น่าน พัทลุง บึงกาฬ อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี สุโขทัย กระบี่ ระยอง อุดรธานี กาญจนบุรี แพร่ ระนอง นครพนม พะเยา ลำปาง ภูเก็ต และเลย) จำนวน 833,819 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 141,174 ไร่	- ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา
	3. โรคใบร่วงยางพารา	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ตรัง สุราษฎร์ธานี สุโขทัย หนองคาย ชุมพร ตราด นครพนม ระนอง พังงา และสตูล) จำนวน 3,168 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 831 ไร่	- หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - รณรงค์ให้เกษตรกรหยุดกรีดยางในขณะที่ยางพาราอยู่ในช่วงผลัดใบ - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีด 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่งน้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ - เมื่อพบอาการโรคเป็นรอยบุ๋มเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. อาการเปลือกแห้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตรัง สกลนคร สุราษฎร์ธานี ชุมพร ตราด นครศรีธรรมราช และชลบุรี) จำนวน 6,662 ไร่ การระบาดลดลง 11 ไร่	- เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง เช่น ต้นยางไหลนานผิดปกติและน้ำยางจางลง หรือน้ำยางหยุดไหลเร็ว หรือน้ำยางหยุดไหลเป็นช่วง ๆ บนหน้ากรีด ควรหยุดกรีด 3 - 6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง
กาแฟ	1. หนอนกาแฟสีแดง 2. หนอนเจาะกิ่ง 3. มอดเจาะผลกาแฟ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่) จำนวน 9 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และตาก) จำนวน 313 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (เชียงใหม่ น่าน แม่ฮ่องสอน เพชรบูรณ์ ตาก สงขลา ชุมพร และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 387 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 29 ไร่	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนกาแฟสีแดง/หนอนเจาะกิ่ง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง และฉีดพ่นสารฆ่าแมลงเพนิโตรไซออน - วางกับดักสารล่อมอดเจาะผลกาแฟ (เมทิลแอลกอฮอล์ : เอทิลแอลกอฮอล์ อัตรา 1 : 1) เต็มสารล่อทุก ๆ 2 สัปดาห์ ใช้เชื้อราชีวเวเรีย DOA B18 ผสมสารจับใบฉีดพ่นอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
มันสำปะหลัง	1. โรคใบด่างมันสำปะหลัง 2. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง 3. โรคโคนเน่าหัวเน่า 4. โรคพุ่มแจ้ 5. โรแดงมันสำปะหลัง 6. โรคใบไหม้	พื้นที่ระบาด 37 จังหวัด (นครราชสีมา อุบลราชธานี ขอนแก่น กาญจนบุรี กำแพงเพชร กาฬสินธุ์ อุทัยธานี ชลบุรี ปราจีนบุรี ลพบุรี บุรีรัมย์ สระแก้ว ฉะเชิงเทรา อำนาจเจริญ ชัยภูมิ นครสวรรค์ ระยอง มหาสารคาม ยโสธร มุกดาหาร อุตรดิตถ์ สุรินทร์ ชัยนาท สระบุรี ร้อยเอ็ด สุพรรณบุรี เพชรบูรณ์ ราชบุรี ศรีสะเกษ เพชรบุรี อุตรดิตถ์ พิจิตร สุโขทัย นครพนม สกลนคร จันทบุรี และเลย) จำนวน 1,062,003 ไร่ การระบาดลดลง 7,278 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ชลบุรี ยโสธร สกลนคร สระแก้ว บุรีรัมย์ จันทบุรี และอุบลราชธานี) จำนวน 785 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 138 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (อุตรดิตถ์ บุรีรัมย์ สระแก้ว อุบลราชธานี เพชรบูรณ์ นครราชสีมา และสกลนคร) จำนวน 4,951 ไร่ การระบาดลดลง 228 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (กำแพงเพชร สระแก้ว ระยอง กาญจนบุรี กาฬสินธุ์ ชลบุรี อุตรดิตถ์ จันทบุรี และอุตรดิตถ์) จำนวน 4,473 ไร่ การระบาดลดลง 1,637 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ชลบุรี บุรีรัมย์ กาฬสินธุ์ นครราชสีมา สกลนคร สุรินทร์ มหาสารคาม และขอนแก่น) จำนวน 6,470 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1,090 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชัยนาท ยโสธร อุบลราชธานี และสกลนคร) จำนวน 301 ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่	- ให้ไถและพรวนดิน และใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบด่าง - ให้หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน - ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการ - ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง หลีกเลี่ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคยมีการระบาดและกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ - ควรยกร่องแปลงปลูกเพื่อไม่ให้น้ำท่วมขัง ก่อนปลูกควรแช่ท่อนพันธุ์ด้วยเมทาแลกซิล หรือฟอสฟิโด-อะลูมิเนียม - โรคใบไหม้ แนะนำใช้พันธุ์ต้านทาน หรือพันธุ์ที่ทนทานต่อโรคปานกลาง ในพื้นที่ที่มีโรคระบาดรุนแรงให้ปลูกพืชหมุนเวียนอายุสั้น เพื่อลดประชากรเชื้อโรคในดิน การใช้สารเคมีเป็นทางเลือกสุดท้าย ควรใช้สารเคมีที่มีองค์ประกอบเป็นพวกทองแดง-ใช้วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน ช่วยกำจัดตัวหนอนและดักแด้ในดิน การเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อลดแหล่งอาหารสามารถช่วยลดประชากรและการขยายพันธุ์ได้ ถ้าในระยะหนอนขนาดเล็กและพบการระบาดน้อย พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ ดังนี้ เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส อัตรา 80 กรัม หรือ มล./น้ำ 20 ลิตร เชื้อไวรัส วคอีโอโพลีอีโรวีรัส หรือ เอ็นพีวี หนอนกระทู้หอม อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นทุก 7 วัน
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (fall amylom)	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (อุตรดิตถ์ นครราชสีมา ศรีสะเกษ เชียงใหม่ จันทบุรี กาฬสินธุ์ สระแก้ว ชลบุรี ขอนแก่น และสตูล) จำนวน 76 ไร่ การระบาดลดลง 535 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตราด ราชบุรี ชลบุรี และประจวบคีรีขันธ์) จำนวน 288 ไร่ การระบาดคงที่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและป่นต่อเก่าสับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ ขอนแก่น ชลบุรี และนครราชสีมา) จำนวน 2,350 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 964 ไร่	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชยปลอญแดนเบียนไซโตรโครแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. โรคใบขาว 3. โรคเส้ดำ 4. ด่างหนวดยาว	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ขอนแก่น ภาพลันธุ์ อุดรธานี มหาสารคาม ชัยภูมิ มุกดาหาร และนครราชสีมา) จำนวน 21,083 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 552 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (อุทัยธานี และบุรีรัมย์) จำนวน 264 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และขอนแก่น) จำนวน 919 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 751 ไร่	- ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคเส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลาเย็น
ทุเรียน	1. เพลี้ยแป้ง 2. เพลี้ยไฟ 3. เพลี้ยไก่แจ้ 4. เพลี้ยหอยเกล็ด 5. หนอนเจาะผล 6. ไรแดง 7. โรคครากเน่าโคนเน่า 8. โรคใบติดหรือใบไหม้ 9. โรคใบจุดสาหร่าย 10. เพลี้ยจักจั่นฝอย 11. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ยะลา ชุมพร จันทบุรี ตราด นครศรีธรรมราช และกระบี่) จำนวน 286 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 45 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา ระยอง กระบี่ และตราด) จำนวน 959 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 86 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ยะลา ตราด ชุมพร กระบี่ สงขลา ตรัง นราธิวาส ระยอง และพังงา) จำนวน 970 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 100 ไร่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ยะลา จันทบุรี ตราด ชุมพร สงขลา นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กระบี่ ระยอง และนราธิวาส) จำนวน 292 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 68 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 10 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ระยอง กระบี่ ตราด นราธิวาส และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 739 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 39 ไร่ พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี ยะลา ตราด สงขลา ระยอง นครศรีธรรมราช นราธิวาส กระบี่ พังงา ปัตตานี ตรัง ประจวบคีรีขันธ์ ระนอง พัทลุง สตูล ตาก และภูเก็ต) จำนวน 4,736 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 16 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ยะลา สงขลา จันทบุรี นราธิวาส นครราชสีมา ชุมพร ตราด สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ ตรัง และพังงา) จำนวน 1,311 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 99 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ยะลา ตราด สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา กระบี่ นราธิวาส นครราชสีมา และเพชรบูรณ์) จำนวน 1,419 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี สุราษฎร์ธานี ระยอง ตราด นครศรีธรรมราช ยะลา นครราชสีมา กระบี่ และนราธิวาส) จำนวน 575 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ชุมพร และพังงา) จำนวน 126 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโพรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอามีทอกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอามีทอกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน - เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์โกด์ อัตรา 30 กรัม อะมิพรอส อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทอะซอกซัลอัตรา 40 มล. - โรคครากเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - เมื่อพบการระบาดของโรคใบติดหรือใบไหม้มากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรยยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช - หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยย่นใบใช้น้ำผสมไวต์ดอยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ - เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือไซเพอร์เมทรินไพฟาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน - เมื่อพบคราบราสีดํา พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดํา และสารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง - ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคครากที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ ผสมน้ำขุ่นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด - ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เเจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัด

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	12. โรคราสีชมพู 13. มอดเจาะลำต้น ทุเรียน 14. หนอนกินใบ 15. โรคกิ่งแห้ง 16. โรคแอนแทรคโนส 17. หนอนเจาะเมล็ด 18. โรคผลเน่าทุเรียน	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด จันทบุรี กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 188 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชุมพร ยะลา และตราด) จำนวน 126 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร ระยอง และสุรินทร์) จำนวน 295 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ปราจีนบุรี ชุมพร ตราด กระบี่พังงา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 527 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 10 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ยะลา ชุมพร จันทบุรี และระยอง) จำนวน 478 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 15 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครศรีธรรมราช และยะลา) จำนวน 514 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชุมพร) จำนวน 9 ไร่ การระบาด 8 ไร่	ด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน - มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้น ทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้ - หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อน ให้เขย่ากิ่ง ตัวหนอนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับ ทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน - หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วง ที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัด วัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดของเพลี้ย เล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโนน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สาร ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นตรวจตราผลทุเรียนในแปลงอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะ ในช่วงผลใกล้แก่ หากพบอาการผลเป็นจุดเน่า ควรทำการ ฉีดพ่นสารเคมี เช่น เมตาแลกซิล 25% WP หรือ เมตาแลก ซิลผสมแมนโคเซป หรือ ฟอสเอทธิล อะลูมิเนียม 80% WP ให้ทั่วทั้งต้น ประมาณ 1-2 ครั้ง
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคใบจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (นครศรีธรรมราช) จำนวน 240 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และนราธิวาส) จำนวน 253 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 178 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 95 ไร่ การระบาดลดลง 4 ไร่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบ โคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง - ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่ง ทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกร พ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่น นำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนขอนใบ 4. โรคใบจุด 5. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ตราด ระยอง ชุมพร และพังงา) จำนวน 188 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 9 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ระนอง ระยอง พังงา และยะลา) จำนวน 603 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 66 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ระยอง และ พังงา) จำนวน 355 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช พังงา และชุมพร) จำนวน 245 ไร่ การระบาดลดลง 10 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ระยอง นราธิวาส ตรัง และพังงา) จำนวน 594 ไร่ การระบาดลดลง 4 ไร่	- การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุดในช่วงฤดูแล้ง โดยการ พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วย สารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบ การระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคใบจุด ในช่วงที่มีมังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 30-80 กรัม - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโนน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สาร ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบการระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายพ่นด้วยสารป้องกัน กำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - เมื่อพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร) จำนวน 97 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 280 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วย สารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทออน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออก ซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบนตาโซฟลูทริน อัตรา 40-50 กรัม

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. โรคพุ่มไม้กวาด	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว)	- หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาด ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง - เขี่ยกิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักแด้ไปทำลาย - หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมปีดาไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาด ให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกไรทำลายนำไปเผาทิ้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรพ่นด้วยยาโมโนโครโทพอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพรีทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไกลกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโทพอส ผีพ่นในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในช่วงฤดูแล้งขณะที่อยู่ในดอกติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 3 ครั้ง
	4. หนอนคืบกินใบ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี)	
	5. โรคโรก้ามะหยี่	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่)	
	6. หนอนม้วนใบ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่)	
	7. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี)	

7. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ประจำวันที่ 26-31 ธันวาคม 2568

ปัจจุบันมีพื้นที่ควบคุมที่พบการเกิดโรค ทั้งหมด 14 จังหวัด 16 จุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง นครราชสีมา ยโสธร ศรีสะเกษ อุบลราชธานี เลย ขอนแก่น มหาสารคาม อุดรธานี ตาก และจังหวัดสงขลา ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัด ควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคได้ ทั้งนี้พบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้า 5 จุด ในพื้นที่จังหวัดตาก มหาสารคาม ศรีสะเกษ เลย และจังหวัดปราจีนบุรี

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 107 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สมุทรปราการ สระแก้ว นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด หนองคาย อุดรธานี น่าน กำแพงเพชร อุดรดิษฐ์ นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสงขลา